

Примљено: 15.06.2015.
Орг. јед.: Број: Место: Видови:

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ОБРАЗАЦ 6

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина – свака рубрика мора бити попуњена-

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
Датум и орган који је именовео комисију: 20. 05. 2015. Наставно-научно веће Филозофског факултета
Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: Др Данијела Гавриловић, ред. проф. Филозофског факултета у Нишу, област Социологија, датум избора 23. 12. 2013. Др Драгољуб Ђорђевић, ред. проф. Машинског факултета у Нишу, област Социологија, датум избора 6. 9. 1994. Др Драгана Захаријевски, ред. проф. Филозофског факултета у Нишу, област Социологија, датум избора 16. 2. 2011. Др Ивана Спасић, ред. проф. Филозофског факултета у Београду, област Социологија, датум избора 16.10.2013.
2. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
Име, име једног родитеља, презиме: Милош, Милица, Јовановић
Датум рођења, општина, република: 7.2.1977, Прокупље, Србија
Датум и место одбране, назив мастер рада (или магистарске тезе):
Научна област из које је стечено академско звање мастер (или магистар наука):
Објављени научни радови (са категоријом публикације М): Религиозни Queer-ови: студија пет случајева”, Теме XXXII (2), 2008, стр. 329-356. M24 ☐ „Чему педери у оскудно време?”, Теме XXXIII (1), 2009, стр. 9-15. M24 ☐ „Увод у 'Лексикон Queer теорије’”, Теме XXXIII (1), 2009, стр. 137-139. M24 ☐ „Селективна библиографија радова који се баве ЛГБТ тематиком”, Теме XXXIII (1), 2009, стр. 191-198. M24 ☐ "Spirituality Instead of Belonging – Religious Gays in Niš", in: Danijela Gavrilović (ed.) Revitalization of Religion – Theoretical and Comparative Approaches, Niš: YSSSR, 2009, pp. 111-119. M33 ☐ (са Драгољубом Б. Ђорђевићем) (прир.) Могућности и донети социјалног учења

- православља и православне цркве, Београд: Фондација Конрад Аденауер; Ниш: Југословенско удружење за научно истраживање религије, 2010. М42
- „'Мени је Он супер друг' - о религиозности и сексуалности лезбејке из Ниша”, Годишњак за социологију 6/2010, стр. 75-87. М52
 - „Традиционална институција и (пост)модерни феномен - приказивање ЛГБТ популације у дискурсу СПЦ”, у: Милорад Божић, Љубиша Митровић и Гордана Стојић (ур.) Место традиције и модернизације у разичитим концепцијама и стратегијама развоја земаља у транзицији, Ниш: Филозофски факултет, 2011, стр. 681-691. М33
 - „Моралистичка осуда хомосексуалности у православљу”, Теме XXXV (3), 2011, стр. 705-744. М24
 - (са Сузаном Марковић Крстић) "Identities as Necessary Fictions", у: Jorde Jakimovski et al. (eds) Proceedings from the International scientific conference IDENTITY IN THE ERA OF GLOBALIZATION AND EUROPEANIZATION, Skopje: Institute for sociological, political and juridical research and Institute of sociology, Faculty of philosophy, Ss. Cyril and Methodius University, 2012, стр. 419-430. М33
 - (са Јеленом Божиловић) „Политичко је лично - о концепту интимног грађанства”, у: Никола Божиловић и Јелена Петковић (ур.) Модернизација, културни идентитети и приказивање разноликости, Ниш: Филозофски факултет, 2012, стр. 85-100. М33
 - „Silence or condemnation: The Orthodox Church on homosexuality in Serbia”, Družboslovne razprave XXIX (73), 2013, pp. 79-95. М23
 - (са Срђаном Сремцем, Златиборком Попов Момчиновић и Мартином Топић) „Ерос, Агапе и Етнос: Предлог за критичку анализу јавног дискурса о религији, (хомо)сексуалности и национализму у контексту Западног Балкана”, у: Дубравка Валић Недељковић, Срђан Сремац, Никола Кнежевић и Динко Грухоњић (ур.) Улога медија у нормализацији односа на западном Балкану, Нови Сад: Универзитет у Новом Саду-Филозофски факултет-Одсек за медијске студије; Центар за истраживање религије, политике и друштва, 2014, стр. 247-269. М33
 - (sa Mariecke van den Berg, David J. Bos, Marco Derks, R. Ruurd Ganzevoort, Anne-Marie Korte & Srđanom Sremcem) “Religion, Homosexuality, and Contested Social Orders in the Netherlands, the Western Balkans, and Sweden”, у: Gladys Ganiel, Heidemarie Winkel & Christophe Monnot (eds.) Religion in Times of Crisis. Leiden; Boston: Brill, 2014, стр. 116-134. М14
 - „О истраживању религиозних нехетеросексуалаца у Србији”, у: Драгољуб Б. Ђорђевић и Јасмина Петровић (прир.) Проучавање друштвених појава: методолошка разматрања, Ниш: Филозофски факултет; Машински факултет, 2014, стр. 159-175. М45
 - (sa Srđanom Sremcem, Zlatiborkom Popov Momčinović i Martinom Topić) “For the Sake of the Nations: Media, Homosexuality and Religio-Sexual Nationalisms in the Post-Yugoslav Space”, у: S. Sremac & R. R. Ganzevoort (eds.) Religious and Sexual Nationalisms in Central and Eastern Europe: Gods, Gays, and Governments, Leiden/Boston: Brill, 2015, стр. 52-73 М14

3. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Наслов (на српском и енглеском језику):

ПРОБЛЕМ ИДЕНТИТЕТА РЕЛИГИОЗНИХ ЛГБТ ОСОБА У СРБИЈИ
IDENTITY PROBLEM OF RELIGIOUS LGBT PERSONS IN SERBIA

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, илустрација, шема, графикана, библиографских јединица у списку литературе и референци, и сл.

Дисертација обрађује задату тему на 156 страна текста, док је литература приказана на 41 страни и садржи преко 700 јединица, што је чини драгоценом полазном тачком за сва будућа истраживања у овој области.

Уводне одредбе и опис и одређење проблема као и одређење основних појмова приказани су на 38 страна, док је структурални контекст савременог српског друштва као позорнице на којој се дешава живот религиозних ЛГБТ особа описан и анализиран од 38 до 70 стране.

Поглавље под називом „Агенсност/делатност актера“ је оно у коме се развија концепт анализе проблема религиозних ЛГБТ особа и представља покушај емпиријске верификације развијеног концепта, као основни налази и стратегије превазилажења идентитетске напетости (70-148). Закључна разматрања су представљена од 148 до 156 стране. Наводи из текста поткрепљени су табелама (13) и фотографијама (7).

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Кратак приказ сваког релевантног дела докторске дисертације. Навести и списак научних радова који су објављени или прихваћени за објављивање, урађених на основу истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. Навести пуне библиографске податке, а за радове прихваћене за објављивање таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени.

Научни радови објављени на основу рада на докторској дисертацији:

(са Сузаном Марковић Крстић) "Identities as Necessary Fictions", у: Jorde Jakimovski et al. (eds) Proceedings from the International scientific conference identity in the era of globalization and europeanization, Skopje: Institute for sociological, political and juridical research and Institute of sociology, Faculty of philosophy, Ss. Cyril and Methodius University, 2012, стр. 419-430.

„Религиозни Queer-ови: студија пет случајева”, Теме XXXII (2), 2008, стр. 329-356.

„'Мени је Он супер друг' - о религиозности и сексуалности лезбејке из Ниша”, Годишњак за социологију 6/2010, стр. 75-87.

„О истраживању религиозних нехетеросексуалаца у Србији”, у: Драгољуб Б. Ђорђевић и Јасмина Петровић (прир.) Проучавање друштвених појава: методолошка разматрања, Ниш: Филозофски факултет; Машински факултет, 2014, стр. 159-175.

Докторска дисертација има за предмет истраживање хибридних идентитета религиозних припадника сексуалних мањина у Србији. Прецизније: наратива који користе религиозни гејеви, лезбејке, бисексуалне и трансродне особе да би превазишли „когнитивну дисонанцу”, или напетост између религиозности и сексуалности у оквиру сопственог идентитета.

За потребе теоријског и методолошког сагледавања овог проблема кандидат је направио теоријско методолошки конструкт који му омогућава успешну анализу и препознавање модела превазилажења идентитетске напетости религиозних ЛГБТ

особа. Учињена анализа омогућила је препознавање стратегија које религиозни хомосексуалци користе у потрази за идентитетском равнотежом.

У првом делу дисертације докторанд разматра социолошке концепције идентитета и одлучује се за концепцију идентитета као „нужне фикције“. „Симболички интеракционизам, феноменолошка социологија и социјални конструкционизам су понудили најбогатији, али и најкориснији извор идеја од којих је „склопљен“ интерпретативни рам за промишљање појма идентитета. За функционисање идентитета у друштву позне модерности консултована су разматрања Ентонија Гиденса (Giddens), док је политичка димензија идентитета сагледана кроз радикалноплуралистичку визију Џефрија Вика (Weeks).“

У другом делу који приказује структуралну сцену српског друштва: приказане су историјске мене односа према хомосексуалности, правна регулатива и њене промене, као и низ истраживања која бацају светло на друштвени положај и животне услове хомосексуалаца у Србији. Овај део садржи и анализу православне догматике и праксе у односу на хомосексуалну популацију, као и ревитализовану религиозност и спиритуалност као датости савремене религијске сцене.

Следећи сегмент дисертације фокусира хибридноћ и специфичност идентитета религиозних хомосексуалаца, а затим методом анализе наратива приказује стратегије испитаника у покушају изградње кохерентног идентитета. Као аналитички инструмент кандидат препознаје четити идеално типска модела превазилажења јаза између религиозности и хомосексуалности.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ЗАКЉУЧЦИ

Теоријско емпиријско истраживање хибридних идентитета религиозних нехетеросексуалаца резултирало је

- Развијеним аналитичким концептом са скицираним идеално типским моделима решавања идентитетске дисонанце:
- а. Асексуалност (целибат) или промена сексуалне оријентације због религије)
- б. Напуштањем религије због сексуалности
- в. Преграђивање
- г. Религиозни нехетеросексуалци
- описом структуралних датости њиховог живота у Србији
- приказом односа догме и цркве у православљу према религиозним хомосексуалцима
- драгоценим емпиријским материјалном на коме је концепт провераван

ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену

Резултати истраживања како су побројани у претходном одељку и њихов приказ и тумачење засигурно заслужују позитивну оцену темељену на следећим аргументима:

Заснивају се на обухватној и компетентној литератури и њеној зналачкој анализи (када се ради о теоријском делу истраживања)

Заснивају се на добром познавању квалитативне методе анализе наратива, њеној адекватној употреби и компетентној анализи и интерпретацији налаза (емпиријско истраживање)

КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести прецизне и концизне одговоре на питања:

- Да ли је дисертација написана у складу са образложењем у пријави теме
- Да ли дисертација садржи све битне елементе
- По чему је дисертација оригиналан допринос науци
- Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Дисертација која је пред нама представља одговор на задатке постављене у пријави и написана је у складу са образложењем у пријави теме. У дисертацији су присутни сви релевантни делови потребни за теоријско и методолошко сагледавање проблема, као и провера конструкта на емпиријском материјалу.

Дисертација представља оригиналан допринос социолошкој науци. Бави се проблемом који није на овај начин у социологији разматран и то чини на такав начин да доприноси развоју теоријско методолошког апарата анализе као и количини знања о проблему.

Евентуални недостатак дисертације може да представља тешкоћа у долажењу до информатора, али са друге стране тиме су налази овог истраживања драгоценији.

Главни научни допринос дисертације (до 100 речи)-на српском и енглеском језику

Главни научни допринос ове дисертације огледа се у социолошком обделавању

једног подручја које није било предмет социолошке анализе у српској социологији, Следећи допринос проналазимо у теоријском конструкту који може сужити анализи свих врста хибридних идентитета, специфичних нарочито за модерно друштво, као и конкретној анализи идентитета религиозних нехетеросексуалаца.

Следећи допринос огледа се у приказу положаја ЛГБТ особа у српском друштву и доминантној религији кроз време.

Свеобухватност литературе коришћене у анализи феномена и писању текста импозантна је, а уједно представља значајан ресурс за будуће истраживаче у области.

The main scientific contribution of this thesis lies in the sociological treatment of an area that has not been the subject of sociological analysis in Serbian sociology. Another contribution can be found in the theoretical construct that can serve as a tool for the analysis of all types of hybrid identities, particularly those pertaining to modern society, including the specific analysis of identity of religious non-heterosexuals.

An additional contribution lies in the presentation of the position of LGBT people in Serbian society, as well as the historical account of the dominant religion's attitude towards them.

The comprehensiveness of the literature used in the analysis of the phenomena and structuring of the text is impressive, and also represents an important resource for future researchers in the field.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

- **да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана**
- да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни, односно измени) или
- да се докторска дисертација одбија

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Данијела Гавриловић, ред. проф. Филозофског факултета у Нишу

Данијела Гавриловић

Др Драгољуб Ђорђевић, ред. проф. Машинског факултета у Нишу

Драгољуб Ђорђевић

Др Драгана Захаријевски, ред. проф. Филозофског факултета у Нишу

Драгана Захаријевски

Др Ивана Спасић, ред. проф. Филозофског факултета у Београду

Ивана Спасић

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ

Издвојено мишљење је саставни део Извештаја о докторској дисертацији.

Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, у овај део обрасца уноси своје образложење, односно разлоге због којих издваја мишљење.

Образложење:

ПОТПИС ЧЛАНА КОМИСИЈЕ